

Åhls hembygdsförening

Medlemsblad

Mars 2022 Nummer 1 Årgång 23

Kära hembygdsvänner!

Jag vill önska Er alla en riktigt God Fortsättning 2022. Har ni satt upp 2022 års almanackan med de kluriga bilderna som ni kan gissa eller vet vad det är för något? Läs instruktionerna om hur du skickar in eller lämnar dina svar på vad som finns på bilden. Du kan antingen skicka in ett förslag varje månad eller också skickar du in förslag för alla bilderna under året. Vi utser vinnare för varje månad.

Årsmötet närmar sig, 9 mars, och jag hoppas att många av er ämnar delta den kvällen och tar tillfället i akt att göra sin röst hörd när man nu har lättat på restriktionerna. Har du något du vill ta upp i form av en Motion till årsmötet är det hög tid att lämna in den till styrelsen. Som programpunkt för kvällen kommer vi att få höra om det uppvaknande intresset för Åhl-dräkten och bl.a. få se den uppsydda äldre typen av långrock som kan bäras till mansdräkten. Vi kommer även att underhållas med fiollåtar. Väl mött!
Hjärtliga Hembygdshälsningar *Roger Arvidsson, ordf*

Årsmöte

Onsdag 9 mars kl. 19.00 på Insjöns Teater

Stadgeenliga förhandlingar

Åhl-dräktskommittén berättar om sitt arbete. Visning av långrocken.

Ta med medlemsbladet till mötet

Servering

Förslag till dagordning

- § 1 Årsmötets öppnande
- § 2 Fråga om mötet är stadgeenligt utlyst
- § 3 Val av ordförande att leda mötets förhandlingar
- § 4 Val av sekreterare att föra mötets protokoll
- § 5 Val av två justeringsmän för mötets protokoll, tillika rösträknare
- § 6 Fråga om godkännande av dagordning, anmälan om övriga frågor
- § 7 Föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse (se sid 3 - 4)
- § 8 Föredragning av styrelsens bokslut och beslut om resultatdisposition (se sid 5)
- § 9 Föredragning av revisionsberättelse
- § 10 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för verksamhetsåret 2021
- § 11 Val av föreningens ordförande för 2022
- § 12 Val av ordinarie ledamöter i föreningens styrelse för 2022 och 2023
- § 13 Val av suppleanter i föreningens styrelse för 2022
- § 14 Val av två ordinarie revisorer och en ersättare för 2022
- § 15 Val av ombud till Dalarnas fornminnes- och hembygdsförbunds årsstämma 2022
- § 16 Val av tre ledamöter i valberedning för 2022
- § 17 Beslut om medlemsavgiftens storlek för 2023
- § 18 Behandling av enskilda medlemmars motioner
- § 19 Övriga frågor -verksamheten 2022. Idéer från årsmötets deltagare.
-utnämning av hedersledamöter

Valberedningens förslag för Åhls hembygdsförening 2022

Funktion	Val för år	Nuvarande 2021	Förslag
Ordförande	2022	Roger Arvidsson	<i>Inget förslag</i>
Ledamöter för	2022-2023	Mats Bortas Hans Hellström Mats Lyck Lars Mäx	Mats Bortas Hans Hellström Mats Lyck Lars Mäx
Ledamöter för	2021 – 2022	Anna Johansson Sara Ström (önskar avgå) Inger Werlevik (önskar avgå)	Anna Johansson vald 2021 Sofia Angel Christel Jansson
Suppleant	2022	Anders Hollsten	Anders Hollsten
Suppleant	2022	Gunnbritt Sundström	Gunnbritt Sundström
Suppleant	2022	Henry Pollack	Henry Pollack
Suppleant	2022	Nils Berglund	Nils Berglund
Suppleant	2022	Ola Pettersson	Ola Pettersson
Suppleant	2022	Therése Grannas	Owe Rosén
Revisor	2022	Kenneth Forsman	Kenneth Forsman
Revisor	2022	Christer Swedhs	Christer Swedhs
Revisorssuppl	2022	Börje Karlsson	Börje Karlsson

Verksamheten 2022

På grund av pandemin har vi inte planerat någon omfattande verksamhet under våren.

Lördag 2 april kommer vi i alla fall att arrangera en **dräktbytdag** på Teatern. Då kan du som har dräktdelar över passa på att sälja dessa eller köpa något som du saknar.
Anmäl i förväg på tel 0247-15195 eller 070-3786885 eller mail: bm@asonpson.net

Vi hoppas att vi kan fira **midsommar** på traditionellt sätt.

Åhlénpaviljongen öppnar efter midsommar. **Gruvvandringar** kommer också att arrangeras.

I sommar kommer vi, liksom 2021, att ha **Minnesgården** öppen några lördagar i juli och då också ha servering.

Vi deltar också i ett projekt som Dalarnas Hembygdsförbund och Visit Dalarna startat och som kallas **Kulturarvet som besöksmål**. Syftet är bl a att om möjligt i större omfattning än idag rikta verksamhet mot turister.

Efterlysning

På Facebooksidan Åhls hembygdsförening fotoarkiv läggs en hel del intressanta bilder in. Vi söker nu någon/några som kan hjälpa till att spara dessa bilder så att de blir tillgängliga och sökbara för framtiden. Hör av er till Lars Mäx 070-364 42 47

Nya medlemmar

Under 2021 har föreningen fått nio nya medlemmar:

Sofia Portström, Ulrika Bond, Tonny Paulsson, Anna Johansson, Therese Grannas, Ulf och Christina Malmkvist, Elias Bernsveden, Eva Karlsson.

Åhls hembygdsförenings medlemsblad.

Ansvarig utgivare: Roger Arvidsson

Layout: Lars Mäx

Redaktör: Hans Hellström

Foton: privata

Föreningens postadress: Hjultorget 1, 793 41 INSJÖN

Föreningens e-postadress: ahlshebygd@hotmail.com

Adressändring kan anmälas på någon av ovanstående adresser eller tel 070-524 01 93.

Föreningens bankgiro: 725 – 4154

Swishnr: 123 379 11 67

Föreningens tel: 076-949 65 20

Åhls hembygdsförening fotoarkiv: www.facebook.com/groups/519923868498749

Föreningens hemsida: www.hembygd.se/ahl

ÅHLS HEMBYGDSFÖRENING

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2021

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ledamöter: Roger Arvidsson, ordf. Hans Hellström, vice ordf. Mats Lyck, kassör. Mats Bortas, sekr., Anna Johansson, Lars Mäx, Sara Ström och Inger Werlevik. Suppleanter: Nisse Berglund, Terese Grannas, Anders Hollsten, Ola Pettersson, Henry Pollack och Gunnbritt Sundström.

Styrelsen har haft 11 protokollförda sammanträden, varav 8 med fysisk närvaro, 1 via telefon/maillkontakt och 2 via Skype. Även på de flesta mötena med fysisk närvaro fanns möjlighet till uppkoppling via Skype.

Revisorer har varit Kenneth Forsman och Christer Swedhs med Börje Karlsson som suppleant.

Årsmötet ägde rum den 18 febr. på Insjöns Teater men utan närvaro av andra medlemmar än ordförande, vice ordförande och revisorerna. Mötet genomfördes på grund av pandemin med poströstning, vilket var godkänt enligt en tillfällig lag. 45 medlemmar hade avlämnat röstsedlar. Roger Arvidsson omvaldes som ordförande. Som ny ledamot i stället för Olle Bergfors, som av sagt sig, valdes Anna Johansson. Övriga i styrelsen omvaldes. Som ny suppleant valdes Terese Grannas. Övriga suppleanter omvaldes.

Valborgsfirandet och Midsommarfirandet blev även i år inställt på grund av pandemin med inskränkningar av hur många personer som fick samlas.

Gruvvandringarna planerades fyra onsdagar i juli, varav en blev inställd på grund av regn. 37 personer har deltagit. Många enskilda vandringar har också genomförts. Lars-Erik Danielsson har varit ledare, och han har också gått igenom och röjt lederna tillsammans med Lars Lövgren från kommunen, vilket måste göras varje år.

Även övriga **Vandringsleder** – Ålheden och Knippboheden - har gått igenom av Lars-Erik Danielsson. Han har också rustat upp en gammal led från Helgbo till Gruvberget, den så kallade Knäpstigen och sin nya led runt Helgsjön, som blivit mycket populär.

Medlemsresa blev det ingen i år heller på grund av pandemin.

Hembygdsgdagen anordnades söndag 8 aug med temat Åhldräkten. Dräktkammaren på Teatern visades och Minnesgården var öppen.

En lördag i september deltog vi i det landsövergripande arrangemanget **Kulturarvsdagen**. Den bestod av vandringen Runt Vattberget med ett tiotal deltagare. Hans Hellström var ciceron.

Måndagsvandringarna har på grund av pandemin endast genomförts under hösten, 15 gånger. Under våren blev alla vandringar inställda. De vandringar som genomförts har gått till olika mål i Åhl och grannsocknarna med Henry Pollack och Roland Isebrink som ledare. Antalet deltagare har varit 15 i medeltal.

I samarbete med PRO Åhl-Insjön har vi under hösten fortsatt med studiecirkeln **Insjön förr och nu**, där vi bl a har studerat Åls kommuns fullmäktigeprotokoll från 1900-talets första hälft, som Christer Swedhs presenterade. Ett 10-tal intresserade har i allmänhet deltagit vid sammankomsterna. Iréne Lindgren och Hans Hellström har varit sammankallande.

Den årliga *Upplevelsedagen* för skolans klass 2 blev även i år inställd på grund av pandemin.

Åhlénpaviljongen har varit öppen onsdag – lördag, från veckan efter midsommar till mitten av augusti. Clas Ohlsonmuseets flyttning från Hjulhuset in i varuhuset har tyvärr medfört att vi inte fått den hjälp därifrån att hänvisa till paviljongen som vi fått tidigare. Ca 300 personer från de flesta delarna av landet och även några från andra länder har besökt paviljongen. År 2019 som var det föregående året med öppethållande hade vi ca 1200 besökare. Ansvarig för paviljongen har varit Stenåke Petersson.

Gamla skolan har i år lånats ut till ett par föreningar och en privat tillställning vid ett fåtal tillfällen.

Insjöns Teater har under året hyrts ut till PRO, Åhls sockenråd och några andra lokala föreningar samt enstaka privatpersoner. Teatersalongen har p g a pandemin använts endast ett fåtal gånger under året. Stiko Per kunde dock genomföra sitt program i december. Program i föreningens regi har inte kunnat ordnas. Teatercaféet har använts ett antal gånger. Sly har röjts på tomten.

Städning av en del av kommunens mark på *Vattberget* har även detta år ordnats av Henry Pollack och hans ”gubbgäng”.

Minnesgården har vid några tillfällen visats för grupper, bl a från Sätergläntan. De planerade underhållsarbetena har påbörjats och buskar har röjts.

Åhl-dräktkommittén under Britt-Marie Anderssons ledning har på grund av pandemin inte haft särskilt mycket verksamhet. Irene Lindgren har sytt färdigt den Åhl-dräktslångrock som påbörjats tidigare. Dräktdelar från Walsarffsläkten har studerats. Under hösten har en ny sykurs och en Köp- och Sälj-dag planerats med start i januari resp april 2022.

Almanackan för år 2022 som är den trettioandra, har som tema Konstiga saker från Åhl.

Medlemsbladet har kommit ut med tre nummer under året. Ett nummer (nr 2) delades även i år ut till alla invånare i Åhl, vilket också gav oss några nya medlemmar.

Hemsidan har uppdaterats löpande av Johan Jacobs.

En *Facebook*-sida för föreningen har fortsättningsvis administrerats av Lars Mäx. Syftet är att besökarna där ska lägga in intressanta bilder från Åhl, vilket också skett i stor omfattning. Många besöker sidan och lämnar information om de bilder som läggs in.

Gåvor har även detta år skänkts till föreningen.

För 2021 har ingen utdelning av bidrag från *Junkar Bertil Olssons fond* beslutats.

I juni arrangerade föreningen Dalkarlvandringen en manifestation av Slaget vid Brunnbäckes färja, som ägde rum år 1521. För vår del bestod det i en samling vid kyrkan med deltagare från Åhl, Leksand och Siljansnäs med socken- och kompanifanor och fiolmusik.

Kontakter har hafts med Leksands kommun, Åhls Sockenråd, Insjöns Intresseförening, Visit Dalarna och Studieförbundet.

Medlemsavgiften har varit 100 kronor för makar/sambor och 75 kronor för enskild (oförändrat).

Medlemsantalet var vid årets slut 733 mot 770 vid årets början. 9 nya medlemmar har tillkommit men 46 medlemmar har avlidit eller strukits som medlemmar på grund av att avgift inte betalats på flera år.

Föreningens ekonomi i sammandrag (detaljerat bokslut finns tillgängligt hos styrelsen):

Resultaträkning, kr	2020	2021	Kommentarer
Intäkter	110 474	143 958	Medlemsavgifter och almanacksintäkter för 2020 erhålls först 2021. Anslag från kommunen endast 2021.
Kostnader	<u>- 251 800</u>	<u>- 187 665</u>	Ingen utdelning 2021 fr. Junkar Bertils Fond. Höga tryckkostnader 2020.
Verksamhetens resultat	<u>- 141 326</u>	<u>- 43 707</u>	
Finansiella intäkter	<u>27 443</u>	<u>64 285</u>	Utdelning o reavinst från värdepapper.
Årets resultat	-113 883	20 578	
(Härtill ej realiserade vinster på värdepapper	47 904	183 097)	
Balansräkning, kr	Dec 2020	Dec 2021	
Tillgångar			
Byggnader	37 840	34 240	Teatern
Omsättningstillgångar	11 654	13 340	
Finansiella placeringar	1 303 011	1 103 011	Marknadsvärde 1 451 571 kr.
Kassa och bank	<u>450 234</u>	<u>611 582</u>	
Summa tillgångar	1 802 739	1 762 173	
Eget kapital			
Balanserat från tidigare år	1 777 713	1 663 830	varav Junkar Bertils fond 1 243 953 kr.
Årets resultat	<u>- 113 883</u>	<u>20 578</u>	
Summa eget kapital	1 663 830	1 684 408	
Skulder	<u>138 909</u>	<u>77 765</u>	Leverantörsskulder
Summa eget kapital och skulder	1 802 739	1 762 173	

Åhl den 26 januari 2022

Roger Arvidsson
Ordf

Hans Hellström
V ordf

Mats Lyck
Kassör

Mats Bortas
Skr

Anna Johansson

Lars Mäx

Sara Ström

Inger Werlevik

Åhlén & Holm – inte bara postorder

Johan Petter Åhlén var en man med många järn i elden. Att han, tillsammans med sin farbror Erik Holm, startade firman Åhlén & Holm i Insjön 1899 torde vara välkänt för de flesta i Åhl med omnejd. Man kan säga att firman var mycket "pappersintensiv". Det gick åt stora volymer till den egna kartongtillverkningen, till förpackningspapper, till företagets administrativa hantering och inte minst till tryckning av ett för varje år ökande antal kataloger.

Redan tidigt hade man ett nära samarbete med Gransholms pappersbruk utanför Växjö. Där fanns en idérik och drivande säljare, Erik Åkerlund, som J P Åhlén uppskattade och utvecklade ett nära samarbete med. Åkerlund uppvaktade efter några år Åhlén med förslaget att de tillsammans skulle starta utgivning av en jultidning. J P nappade på kroken och så kom tidningen och förlaget Julstämning till. Tidningen blev en dundersuccé och grunden till företaget Åhlén och Åkerlunds förlag. Inom det företaget utvecklades snabbt en omfattande bok- och tidningsutgivning. Åhlén sålde sin andel till Åkerlund 1919 och några år senare sålde Åkerlund i sin tur företaget till Bonniers. Där blev Å&Å-delen en viktig "kassa-ko" under många år. Julstämning ges ännu idag ut till varje jul.

Fem år efter starten av Åhlén & Åkerlund var det dags för nästa industriella samarbete. Den här gången handlade det om ylletyg och om samarbete med företagarkollegan och jaktkamraten Axel Ludvig Tidstrand i Sågmyra. Textildelen i Åhlén & Holms varuutbud hade ökat väsentligt och det var viktigt att säkra tillgången för att i sin tur kunna leverera till företagets kunder.

Man skulle ju kunnat tänka sig att man gjort gemensam sak och byggt ut i Sågmyra, men där var Tidstrand just då inblandad i en tvist om fallrättigheter och han sneglade på möjligheten att flytta

"hem" till Västergötland igen med hela Sågmyra-anläggningen. I trakten av Tidan, norr om Skövde.

Där, vid ån Tidan, valde man att i stället slå till. Tidstrand, Åhlén och Tidstrands systerson Gustav Lundberg startade där 1911 ett nytt, samägt bolag, Västergötlands Yllefabriks AB. Systersonen, ännu ej 20 år fyllda, utsågs till direktör för företaget. Från starten 1911 växte företaget raskt och sysselsatte efter några år närmare 300 personer. Företagets byggnader förekommer på bild i många av Å&H:s kataloger under 1910-talet, vanligen med texten "Yllefabriken" utan närmare angivelse var den låg. Hur länge Åhléns ägande i företaget kvarstod är inte klarlagt men verksamheten i stort levde vidare genom ett otal fusioner och omorganisationer fram till 1966 när det mesta av svensk textilindustri gick i graven.

Från Tidans Hembygdsförening har vi fått en historik över företaget och fick då medskickat följande rader:

Det var inte ovanligt med besök av direktörer och andra framstående personer från Stockholm under fabriken storhetstid i Tidan. Vid ett tillfälle stod jakt av rapphöns på programmet, vilket sågs med stora ögon av ortsbor. Herrskapet var nämligen uppklätt i jaktkläder, blanka stövlar och med fjädrar i hattarna och fina gevär av en sort som bara brukade synas på bild i jakttidningar.

Hunden släpptes och skrämde upp 15 - 20 hönor. Åhlén avlossar ett skott utan att träffa, vilket kommenteras tämligen högt och ljudligt av en inte så väldigt imponerad åskådare: "Dä va förbannat bra skötet. Så mitt i mella hönera utan att träffa e enda!"

Som komplement till detta jaktäventyr kan tillfogas att vid jakterna i Rexbo hade J P instiftat en jättelik medalj "Bommedaljen" som vid den muntra middagen på kvällen efter en jaktdag utdelades till en jägare som presterat dagens mest praktfulla bomskott.

Bild från Åhlén & Holms trycksak

För att runda av den här lilla utflykten till Västergötland köpte J P Åhlén 1919 Lagerfors pappersbruk, beläget en mil öster om Yllefabriken. Pappersåtgången i företaget hade inte minskat genom åren. J P:s äldre bror Anders Wilhelm blev disponent i Lagerfors 1920. Han hade tidigare arbetat i ledande befattningar på pappersbruk i såväl Sverige

som Norge men närmast varit expeditjonschef på Åhlén & Holms huvudkontor på Ringvägen 100. Han hade blivit änkeman 1920 och flyttade med makarnas 15-årige son till Lagerfors. Dessvärre avled Anders Wilhelm redan 1923 av hjärninflammation i Lagerfors. Ett par år därefter sålde JP företaget till Anders Wilhelms efterträdare på disponentposten.

Stenåke Petersson

Spetsbergen igen

Just innan pandemin bröt ut hade jag börjat forska kring Åhlbor som for till Spetsbergen på jobb i den svenska kolgruvan där 1917 - 1925. Jag hann få ihop 23 bekräftade resenärer och 2 - 3 ytterligare som jag ännu inte kunnat bekräfta. Sedan kom det mesta av sig. Nu börjar det röra på sig igen. Jag har kommit i kontakt med Per Eklund från Tunabygdens Hembygdsförening som jobbat med samma sak men från Borlänges horisont. Vi ska försöka hjälpas åt och ta det hela ett steg till och förhoppningsvis samla kunskaperna i någon skrift och kunna presentera på föreningsmöten med lite bilder och någon utställning därtill.

Jag kommer inom kort att lägga ut en lista på de spetsbergsfarare jag har säkra uppgifter om och jag skulle vilja få bekräftat – eller dementerat – att de jobbat i Sveagruvan. Kommer någon på fler personer som ni vet eller tror er veta var där, hoppas jag att ni hör av er. Listan kommer på hembygdsföreningens hemsida, berättelsefliken, veckan före årsmötet, 9 mars.

Om du inte är ute på internet och roar dig så får du höra av dig så ska jag se till att du får materialet utskrivet och hemskickat på papper! Ring mig 070-5420131

Stenåke Petersson

Åhldrätskommittén

Vi har träffats under hösten och arrangerat sykurs för Åhldräkten tre gånger och kommer att ha en fortsättning tre gånger till i mars-april. Några lediga platser finns om någon vill delta. På årsmötet kommer några deltagare att berätta mer om sitt arbete och det kommer också att visas den

långrock som Ingrid Knuters och Irene Lindgren arbetade fram förra året. Den 2 april kommer att arrangeras en Köp- och Sälj-dag på Teatern. Se vidare information på sid 2.

Britt-Marie Andersson

Åhl och dess kyrkliga tillhörighet

Åhl är ju en del av Dalarna som varit bebodd väldigt länge. Hur länge har ingen kunnat

bevisa, men man har i alla fall hittat lämningar från stenåldern, alltså flera tusen år tillbaka i tiden.

Det är väl läget vid vatten som kunde användas för att förflytta sig på och få fisk från, som är en viktig förklaring till det.

När i tiden som någon form av sammanhållen bebyggelse som krävde att människorna samarbetade för att lösa gemensamma problem han inte heller klarlagts. Inte heller vet man när kristendomen ersatte den gamla asatron och hur det gick till. Det kom väl någon profet från Mälardalen för att omvända folket här. Men det tycks ha dröjt flera hundra år efter Ansgars ankomst till Birka år 829.

De äldsta tecknen på kristendomen i våra trakter är från 1000-talet. Men det verkar ha varit på 1200-talet som några kyrkor värda namnet byggdes. Det var också då som begreppet socken kom till. Socken var det område i vilket invånarna sökte sig till samma kyrka. Socken har med ordet söka att göra.

Det äldsta beviset på att Åhl var ett etablerat område är ett brev från år 1325. I varje fall då torde det ha funnits en kyrka här, men troligen också tidigare. Det finns ju en rest efter en äldre kyrka kvar i den nuvarande kyrkan från 1700-talet. Namnet Åhl kommer antagligen från att ordet ål betyder liten höjdsträckning, vilket här skulle vara Vattberget.

Det finns berättelser om att folk för länge sedan kom ända från Älvdalen till kyrkan i Åhl. Leksands kyrka anses vara den äldsta runt Siljan, så den torde ha funnits samtidigt. Varför stannade inte folket från norra Dalarna där? Tog inte Leksandsborna emot oknutt folk, kanske?

Det finns beskrivet att det i Dalarna på medeltiden fanns tre kyrkor som var samlingsplats för varsitt geografiskt område. Åhls kyrka skulle ha varit en sådan för Österdalarna ända upp till Älvdalen. De två övriga var Nås kyrka

för Västerdalarna och Torsångs kyrka för södra Dalarna.

Det var också vid den här tiden som ordet församling började användas i den kyrkliga organisationen.

Det verkar vara klarlagt att Åhl var en egen församling före 1386. Så beskriver i varje fall Skatteverket. Till Åls församling hörde då också Bjursås och Gagnef. Men alla socknarna tillhörde Leksands pastorat, som då liksom nu omfattade flera församlingar.

Varför hörde Bjursås och Gagnef till Åhl. Jo, enligt gamla beskrivningar var de i huvudsak fäbodlar för Åhlfolket. Som egna församlingar uppstod inte Bjursås och Gagnef förrän senare. År 1386 gjorde sig Gagnefsfolket fria från Åhl och bildade en egen församling. De hade byggt en egen kyrka och behövde inte längre ta sig över skogen till Åhls kyrka. Men Bjursås hörde fortfarande till Åhls församling.

Så var det ända till år 1562. Då hade Gagnef växt och blivit stort. Man ville sköta sig själv och bröt sig ur Leksands pastorat och bildade Gagnefs pastorat. Till det pastoratet kom då också Åhl med Bjursås att höra. Så där bröt också Åhl knytningen till Leksand. Åhl blev nu underställt kyrkoherden i Gagnef i stället för tvärtom som det varit tidigare, då Gagnef hörde till Åhl.

År 1583 hade också Bjursås växt så att man behövde ett eget kyrkorum. Det blev ett kapell, så under en tid var Bjursås en kapellförsamling under Åhl. Kapellet rymde inte alla Bjursbor, så många fick fortsätta att gå över skogen till Åhls kyrka. Det är bakgrunden till kyrkvandringarna som årligen görs från Bjursås till Åhl.

Nästa stora förändring kom i början av 1600-talet, när först Bjursås bröt sig ut ur Åhl och bildade ett eget pastorat år 1600 eller år 1607. Åhl tog samma steg år 1613 och klippte banden med Gagnef och bildade ett eget pastorat. Den förste kyrkoherden i Åhl blev Laurentius Erici som hade varit kaplan i Gagnef. Han gifte sig med en dotter till Gagnefs kyrkoherde Olaus Laurentii, och detta par blev anföräldrar till en stor del av Åhls befolkning.

Så här fick det vara i 410 år till i år, då man kan säga att cirkeln slöts och Åhl åter ingår i Leksands pastorat, efter hur många år. Jo, Åhl bröt sig ur Leksand år 1562, så det tog 460 år innan "ordningen" återställdes. Vi får väl hoppas att det blir ordning!

Hans Hellström